

Utdanningskomiteen
Att: [Navn]
[Adresse]
[Postnummer] [By]

Vår ref.:
BJ

Deres ref.:
[Navn]

Dato:
7. mai 2024

Skriftlig svar på spørsmål fra komitehøringen i sak Meld. St. 20 (2023-2024) Opptak til høgare utdanning

Tekna takker for muligheten til å gi et utdypende skriftlig svar på spørsmål reist i komiteens høring om opptaksmeldingen.

Fordeling av tilleggspoeng ved reduksjon til 2 poeng – spørsmål reist av representanten Kari Anne Gjønnes (H)

Først vil vi påpeke at regjeringen varsler en evaluering av effekten av realfagspoeng, og vi mener derfor Stortinget bør avvente denne evalueringen før det besluttes å reduserer antall poeng.

Dersom man skal endre fra maksimalt 4 til 2 realfagspoeng, vil det med dagens modell bli for enkelt å få full pott, som vil være skadelidende for de mest krevende realfagene med rekrutteringsutfordringer som fysikk og matematikk. Disse fagene danner et viktig grunnlag for videre studier innen områder som er av høy viktighet for Norge som nasjon. Men det betyr ikke at ikke de andre realfagene er av stor betydning.

Uten justeringer ser vi at elever kan få full pott uten å velge matematikk, eller at elever allerede har full pott før de vurderer fysikk i vg3 (gjennom å ta nødvendig matematikk vg2+3 og fysikk vg2).

Vi ser derfor behovet for å endre modellen til at kun FULL fordypning (vg2+3) gir poeng slik poengene fordeles idag, men at vg2-fagene alene ikke gir realfagspoeng.

Listen blir da som følger:

- R1+R2: 1 poeng
- FYS1+FYS2: 1 poeng
- Alle andre realfag i full fordypning: 0,5 poeng (S1+S2, KJM1+KJM2, BIO1+BIO2, TOF1+TOF2, IT1+IT2, GEO1+GEO2)

Denne modellen er enkel å kommunisere, den gir incentiver for alle, og man når ikke maksgrensen på 2 uten å satse på krevende realfag i full fordypning. Det møter også vår bekymring for rekruttering til de tyngste realfagene som matematikk og fysikk på en god måte.

Innføring av kvoter – svar på spørsmål fra Marit Knutsdatter Strand (SP)

Tekna støtter regjeringens forslag om å se på førstegangsvitnemålskvoten med sikte på å gjøre kvoten større. Tekna mener kvoten bør økes for å unngå unødig opphold og ytterligere sanking av poeng mellom videregående og høyere utdanning.

I utgangspunktet er Tekna skeptisk til et system med mange kvoteordninger. Bruk av kvoter vil kunne bidra til et rigid system, og er i enkelte tilfeller lite treffsikkert. Målet med opptakskravene må være at så mange som mulig får oppfylt sine studieønsker. Man kan miste godt kvalifiserte kandidater begrunnet i kjønnsrepresentasjon eller man kan risikere at valg av studiested teller mer enn valg av foretrukket studie.

Det er eksempelvis uheldig om man lager et system hvor de med høy motivasjon for valg av spesifikke studier faller fra på grunn av regionale kvoter. Ved innføring av kvoter vil man også kunne få en utvikling med svært forskjellige opptakskrav ved ulike studiesteder. Det bør tilstrebes at studentene blir vurdert omtrent likt til samme type studie uavhengig av hvor man tar studiet.

Tekna mener at karakterene fra videregående, oppnådd gjennom en blanding av standpunktkarakterer og eksamenskarakterer, alt i alt gir både det best dekkende og mest nøytrale bildet av en persons akademiske ferdigheter.

Tekna viser til at utvalget sier at det skal være en mekanisme som skal ta hensyn til at det ikke må bli for stor forskjell i poeng mellom søkerne på ordinær kvote og de som kommer inn via særskilt kvote. Dette er svært viktig.

Tekna mener det kan innføres en ordning med kjønnskvote og regionale kvoter hvis man finner gode mekanismer for å unngå store forskjeller og sikre at vi ikke svekker rekrutteringen til MNT-fagene totalt.

Tekna mener likevel at opptaksregelverket bør gi mulighet for å kunne bruke spesielle kvoter og at dagens spesielle kvoter for søkere med samisk språkkompetanse videreføres, hvis man finner mekanismer for å unngå store forskjeller.

Tekna viser for øvrig til [Teknas høringsinnspill](#) til utvalgets rapport.

Lykke til med videre behandling av meldingen.

Med vennlig hilsen

Tekna – Teknisk-naturvitenskapelig forening

Line Henriette Holten

Generalsekretær